

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2022. január 31.

Az uniós energiaadóztatási szakpolitikák nincsenek összhangban az Unió éghajlat-politikai céljaival

Az energiaadóztatás elősegítheti az éghajlatváltozással kapcsolatos eredmények elérését, a jelenlegi adószintek azonban nem veszik figyelembe, hogy a különböző energiaforrások milyen mértékben szennyeznek. Az Európai Számvevőszék erről készült és ma közzétett áttekintése azt mutatja be, hogy az energiaadók, a szén-dioxid-árzás és az energiatámogatások hogyan járulnak hozzá az Unió éghajlat-politikai célkitűzéseinek eléréséhez. Amellett, hogy 2008 és 2019 között a megújuló energia támogatása közel négyszeresére nőtt, a fosszilis tüzelőanyagok támogatása az elmúlt évtizedben viszonylag állandó maradt annak ellenére, hogy a Bizottság és egyes tagállamok kötelezettséget vállaltak azok fokozatos megszüntetésére. A számvevők rámutatnak azokra a kihívásokra, amelyekkel a politikai döntéshozóknak szembe kell nézniük: biztosítani kell a következetességet az ágazatok és az energiahordozók között, csökkenteni kell a fosszilis tüzelőanyagok támogatását és össze kell hangolni az éghajlat-politikai célkitűzéseket a társadalmi szükségletekkel.

„Az energiaadóztatás, a szén-dioxid-árzás és az energiatámogatások az éghajlat-politikai célok elérésének fontos eszközei. Véleményünk szerint a fő kihívás az, hogy miként hozunk létre nagyobb harmóniát a szabályozási és pénzügyi intézkedések között, és hogyan ötvözzük megfelelően ezeket – nyilatkozta Viorel Ștefan, az áttekintésért felelős számvevőszéki tag. – Áttekintésünkkel hozzá kívánunk járulni az energiaárakról és az éghajlatváltozásról szóló egyeztetésekhez, és különösen az energiaadó-irányelv javasolt felülvizsgálatával kapcsolatos küszöbönálló vitához.”

Az európai zöld megállapodás részeként – amely stratégia célja, hogy az Unió 2050-re klímasemlegessé váljon – a Bizottság tervbe vette az energiaadóztatás összehangolását az éghajlat-politikai célkitűzésekkel. Az Európai Uniónak számos kihívással kell szembenéznie az energiaadóztatásra vonatkozó jogszabályok felülvizsgálata során, amihez a Tanácsban egyhangú megállapodásra lesz szükség.

Az egyik ilyen kihívás a következetesség biztosítása az Unió egészében a korábban kedvezőbb elbánásban részesülő ágazatok és energiahordozók tekintetében. A jelenlegi energiaadó-irányelv értelmében előfordulhat, hogy a szennyezőbb energiaforrások kedvezőbb adóügyi elbánásban részesülnek a szén-dioxid-hatékonyabbakhoz képest: a szénre például kisebb adót vetnek ki, mint a földgázra, egyes fosszilis tüzelőanyagokra pedig jóval kisebb adót, mint a villamos energiára. Továbbá míg a tagállamok többsége az üzemanyagokra jelentős összegű adót vet ki, több más tagállam az irányelvben meghatározott minimumhoz közelíti ezeket az adókat, ami torzíthatja a belső piacot. Az alacsony szén-dioxid-árak és a fosszilis

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által készített áttekintésről. Az áttekintés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján: eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

tüzelőanyagokra kivetett alacsony energiaadók növelik a zöldebb technológiák relatív költségeit és késleltetik az energetikai átállást.

A számvevők megjegyzik, hogy míg egyes energiatámogatások révén elősegíthető a kevésbé szén-dioxid-intenzív gazdaság felé történő elmozdulás, a fosszilis tüzelőanyagok támogatása akadályozza a hatékony energetikai átállást. Összességében a fosszilis tüzelőanyagokra nyújtott tagállami támogatások összege meghaladja az évi 55 milliárd eurót, és tizenöt tagállam többet költ a fosszilis tüzelőanyagok támogatására, mint a megújuló energiaforrásokra. Az Unió és tagállamai kötelezettséget vállaltak arra, hogy 2025-ig a fosszilis tüzelőanyagok támogatását fokozatosan megszüntetik, ami azonban társadalmi és gazdasági szempontból kihívást jelent majd. Egyes csoportok vagy ágazatok ugyanis úgy érezhetik, hogy méltánytalan bánásmódban részesülnek e területen, és ez ellenállást eredményezhet a zöldebb gazdaságra való áttéréssel szemben. Az energiaadóztatás jelentős hatást gyakorolhat a háztartásokra is, és ez ellenreakciókat válthat ki az energiaadókkal szemben. A háztartások által energiára fordított összegek (beleértve a fűtést és a közlekedést) jelentős eltéréseket mutatnak: egyes esetekben, például Csehország és Szlovákia legszegényebb háztartásai esetében, ezek az összegek a bevétel több mint 20%-át is kitehetik. Az adóreformok elutasításával kapcsolatos kockázatok enyhítése érdekében a számvevők olyan, több nemzetközi szervezet által már megfogalmazott ajánlásokra hivatkoznak, mint például az egyéb adók csökkentése és az újraelosztási intézkedések alkalmazása, valamint a reformok okait illetően nagyobb átláthatóság és jobb kommunikáció biztosítása.

2021 júliusában az „Irány az 55%!” elnevezésű jogalkotási csomag részeként – amely javaslatok célja, hogy megteremtsék a feltételeket ahhoz, hogy az Unióban 2030-ig teljesülhessen az üvegházhatású gázok kibocsátásának 55%-os csökkenése – a Bizottság javaslatot tett az energiaadó-irányelv felülvizsgálatára. A javaslat továbbra is lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy egyes ágazatokban környezeti, energiahatékonysági és energiaszegénységi okokból csökkentsék az energiaadó mértékét. A jogalkotási csomag tartalmaz továbbá egy javaslatot a kibocsátáskereskedelmi rendszernek a tengeri szállításra való kiterjesztésére is, és külön kibocsátáskereskedelmi rendszert vezet be a közúti közlekedésre és az épületekre vonatkozóan. A jelenlegi rendszerben az ingyenes kibocsátáskereskedelmi egységek lehetővé teszik, hogy egyes piaci szereplők ne fizessenek szén-dioxid-kibocsátásuk egy részéért. A kibocsátásáthelyezés kockázata miatt (ez annak a kockázata, hogy az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása nő, mert a termelést valamely enyhébb kibocsátási korlátozásokkal rendelkező országba helyezik át) a tértímentes kibocsátási egységek fokozatos megszüntetését a javaslat szerint az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus fokozatos bevezetése kísérné. Ennek az új mechanizmusnak az a célja, hogy egyes áruk esetében meghatározza a behozatalból származó szén-dioxid-kibocsátás árát. A számvevők azt is megjegyzik, hogy e javaslatok megvitatásakor a politikai döntéshozóknak mind az éghajlat-politikai célkitűzéseket, mind a társadalmi hatásokat figyelembe kell venniük.

Háttérinformációk

Ez a dokumentum nem ellenőrzési jelentés, hanem áttekintés, amely a Számvevőszék által az energia, az éghajlatváltozás és az adózás területén végzett korábbi munka, valamint kifejezetten e célból gyűjtött, nyilvánosan hozzáférhető információk és anyagok alapján készült.

Az áttekintés a 2008-tól 2021 júliusáig tartó időszakot öleli fel, de a számvevők olyan további adatokat is figyelembe vettek, amelyek csak 2021 júliusa után váltak elérhetővé az uniós kibocsátási engedélyek ára (2021. november 30-ig), illetve az energiatámogatásokra (2021. októberi adatok) vonatkozóan.

A Számvevőszék *„Energiaadóztatás, szén-dioxid-árzás és energiatámogatások”* című áttekintése elérhető a [Számvevőszék honlapján](#).

A sajtó rendelkezésére áll:

A Számvevőszék sajtóirodája: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502